

**Protokół z kontroli doraźnej przeprowadzonej
w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Winiarach
w dniu 03 lutego 2010 r.**

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli, jej siedziba, adres oraz imię i nazwisko kierownika:

Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza w Winiarach typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi prowadzona jest przez Starostę Buskiego.

Nazwa i adres placówki: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, Winiary 58, 28-136 Nowy Korczyn.

Dyrektorem placówki jest Pani Ligia Płonka.

Placówka posiada Regon: 292688760, NIP: 655-11-19-059.

Numer Rejestru Wojewody – 7/2001.

Placówka posiada warunkowe zezwolenie Wojewody na czas określony do 31 grudnia 2010 r. (PS.II.9013/4-25/08 z dn. 21.01.2008 r.).

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

1. Małgorzata Bojar – Inspektor w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, upoważnienie Nr 48/2010 z dnia 1 lutego 2010r. – inspektor kierujący kontrolą,
2. Katarzyna Arendarska – Starszy Inspektor w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, upoważnienie Nr 4472010 z dnia 1 lutego 2010r.

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę rozpoczęto i zakończono w dniu 3 lutego 2010 r.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

- art.22 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362),
- rozporządzenie MPiPS z dnia 19 października 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz.U. z 2007r. Nr 201, poz. 1455),
- rozporządzenie MPS z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2005r. Nr 61, poz. 543),
- rozporządzenie MPS z dnia 19 października 2005r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno – opiekuńczych (Dz.U. z 2005r. Nr 214, poz. 1812).

5. Przedmiot i zakres kontroli:

- ocena jakości usług opiekuńczo – wychowawczych świadczonych przez placówkę.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Winiarach jest całodobową placówką typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi. Placówka funkcjonuje na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Winiarach uchwalonym Uchwałą Nr 234/2005 Zarządu Powiatu w Busku – Zdroju z dnia 10 sierpnia 2005r. z póź. zm. Ostatnia zmiana regulaminu została wprowadzona Uchwałą Nr 163/2008 Zarządu Powiatu w Busku – Zdroju z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Winiarach. Z informacji uzyskanych od dyrektora placówki wynika, iż regulamin organizacyjny placówki w najbliższym czasie zostanie ujednoczony.

W dniu kontroli w placówce umieszczonych było 36 wychowanków, w tym

3 w pogotowiu opiekuńczo – interwencyjnym. Większość wychowanków tj. 21 osób pochodzi z powiatu buskiego, pozostałe dzieci pochodzą z powiatów: skarżyskiego /4/, rybnickiego /1/, częstochowskiego /4/, siemianowickiego /1/ i sosnowieckiego /5/. Od ostatniej kontroli tj. od 08.09.2008 r. placówkę opuściło 18 wychowanków, w tym: usamodzielnienie /5/, powrót do domu rodzinnego /9/, rodzina zaprzyjaźniona /2/ i przeniesienie do innej placówki /2/. Natomiast w tym samym okresie przybyło 5 wychowanków, w tym trzyosobowe rodzeństwo przebywające w pogotowiu opiekuńczo – interwencyjnym, które wcześniej było w domu rodzinnym babci. Pozostałe 2 dzieci przyszły: 1 z rodzinnego pogotowia opiekuńczo – interwencyjnego i 1 z domu rodzinnego.

Wychowankowie w placówce umieszczeni są w trzech mieszkaniach autonomicznych oraz w pogotowiu opiekuńczo – interwencyjnym. W trakcie kontroli w mieszkaniu autonomicznym nr I było 9 dzieci, w tym 3 wychowanków na co dzień przebywających w internacie. Wychowawcą pełniącym dyżur w tym czasie był p. Łukasz Płonka. Dzieci odrabiały lekcje od 16.00 do 18.00. Mieszkanie składa się z 4 pokoi mieszkalnych, aneksu kuchennego, łazienki, pokoju do cichej nauki. W pokoju Grzegorza znajdowały się zniszczone meble, brudne ściany i koc. Podobnie było w pokoju braci D., gdzie były zniszczone meble oraz dziura w ścianie. Pozostałe pokoje wyposażone w podstawowe meble, dość czyste.

Drugie mieszkanie autonomiczne zajmuje 12 wychowanków, z tego 3 na co dzień przebywających w internacie. Wychowawcą pełniącym dyżur w tym czasie była p. Katarzyna Maj. Podobnie jak w poprzednim mieszkaniu wszystkie dzieci odrabiały lekcje. Mieszkania składają się z pokoi mieszkalnych, łazienki, aneksu kuchennego i pokoju do cichej nauki. Pokoje dzieci wyposażone były w podstawowe meble, panował w nich porządek. W jednym z pokoi, w którym mieszka Julita migala świetlówka.

W mieszkaniu autonomicznym nr III wychowawcą dyżurującym był p. Grzegorz Kostka. W autonomii umieszczonych jest 12 wychowanków, w tym 5 przebywa w internacie. W trakcie kontroli dzieci odrabiały lekcje. W autonomii III znajdują się analogicznie takie same pomieszczenia wyposażone jak w pozostałych. W pokojach było czysto. W aneksach kuchennych we wszystkich mieszkaniach była żywność do dyspozycji wychowanków.

W pogotowiu opiekuńczo – interwencyjnym było trzyosobowe rodzeństwo: Adrian, Anita i Julita M. W placówce przebywają od 3 miesięcy. Dyrektora placówki wyjaśniła, iż dzieci są w trakcie oczekiwania na postanowienie sądu o skierowaniu ich do placówki bądź rodziny zastępczej. Matka dzieci wyjechała do Włoch zabierając ze sobą starszą córkę, a ojciec mieszka w Warszawie, nie utrzymują kontaktów z dziećmi. Julita skarżyła się, że dokuczają jej starsze koleżanki. Z rozmowy z dyrektorem placówki i wychowawcą wynika, iż dziewczynka cierpi na depresję. Była diagnozowana na oddziale psychiatrycznym w Kielcach. Z pisma z dnia 05.02.2010r. wynika, iż dziewczynka ma zaburzenia adaptacyjne, brała leki antydepresyjne (**załącznik nr 1**). Wychowanka jest pod stałą opieką psychologa i psychiatry. Ostatnia wizyta w poradni zdrowia psychicznego w Kielcach odbyła się w dniu 11.01.2010 r., kolejna zaplanowana jest na 11.03.2010 r.

W placówce funkcjonuje Zespół ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, na którym ustala się aktualną sytuację dzieci w niej przebywających. W trakcie kontroli kontrolujący nie mieli możliwości sprawdzenia protokołów z posiedzeń stałego Zespołu z uwagi na to, iż zeszyt protokołów był w trakcie uzupełniania przez pedagoga, który nie był obecny w czasie kontroli. Protokół został dostarczony w terminie późniejszym do WPS, wynika z niego, że ostatnie posiedzenie Zespołu odbyło się w dniu 14.01.2010 r. w składzie: dyrektor placówki, pedagog, pracownik socjalny, pielęgniarka, pracownik PCPR, pracownik MGOPS, wychowawcy oraz matka Karola B. i nauczyciel szkoły do której uczęszcza wychowanek.

Podczas posiedzeń Zespołu omówiona została sytuacja wszystkich dzieci.

W trakcie kontroli dyrektor zgłosiła kontrolującemu, iż jeden z chłopców Piotr B. uciekł z placówki i przebywa w domu rodzinnym. Matka Piotra nie żyje, a ojciec ma ograniczoną władzę rodzicielską, jednak z wyjaśnień dyrektora placówki wynika, iż czasem nadużywa on

alkoholu, a warunki bytowe w domu rodzinnym nie są zbyt dobre. Ponadto dyrektor tłumaczyła, iż chłopiec często ucieka do domu rodzinnego. Aktualnie podjęto działania mające na celu zmianę szkoły chłopca – bardziej oddaloną od miejsca domu rodzinnego. Piotr został również zgłoszony na badanie do poradni psychologiczno – pedagogicznej w Busku – Zdroju, termin badania wyznaczono na 09.02.2010 r. Zwrócono się również z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Busku-Zdroju o pozostanie chłopca w domu rodzinnym pod opieką ojca do czasu znalezienia nowej szkoły dla wychowanka (w załączeniu pisma do sądu oraz do wydziału edukacji w starostwie powiatowym – **załącznik nr 2**).

Podczas kontroli sprawdzono indywidualny plan pracy z dzieckiem i rodziną w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Winiarach wychowanka Grzegorza K., który w placówce przebywa od 5.11.2007r. Indywidualny plan pracy został opracowany w dniu 02.11.2009r. przez wychowawcę p. Łukasza Płonkę. W obszarach dotyczących powodu umieszczenia dziecka w placówce oraz możliwości powrotu do domu brak wpisów. W obszarze pozytywne potencjały – mocne cechy dziecka widnieją krótkie, lakoniczne wpisy np.: rozmowy, koleżeński. Brak określonych celów długo i krótkoterminowych. Brak modyfikacji planu.

Ponadto sprawdzono książkę dyżurów, która zawiera informacje dotyczące wyjść wychowanków z placówki, wyjazdów do domu, a także stanu liczbowego wychowanków na dany dzień oraz ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce podczas dyżurów np.: 26.07.2009 r. – informacja dot. powrotu wychowanków Sylwestra K. i Piotra O. do placówki z festynu. Wychowankowie nie weszli do budynku, tylko uciekli. Byli pod wpływem alkoholu. O godz. 23.27 zgłoszono incydent na policję. O godz. 00.45 policja przywiozła chłopców do placówki, byli agresywni i wulgarni. Piotr został zatrzymany na noc w Powiatowej Komendzie Policji w Busku Zdroju, natomiast Sylwester został zaprowadzony do pokoju, z którego uciekł przez okno. Do placówki wrócił o godz. 3.20.

W dzienniku odnotowano kilka zdarzeń dot. powrotu wychowanków pod wpływem alkoholu. Z wyjaśnień dyrektora placówki wynikało, iż zjawisko to jest incydentalne, zdarza się bardzo rzadko i dotyczy wychowanków, którzy na co dzień przebywają poza placówką (tzn. w internacie, MOW, MOS, itp.). Ponadto w dzienniku zamieszczone są informacje dotyczące ucieczek oraz wizyt policji. Wszystkie ucieczki wychowanków zostają zgłoszone przez placówkę na policję. Placówka powiadamia również sąd, rodziców oraz PCPR w Busku Zdroju (**załącznik nr 3**). W dzienniku dyżurów brak podpisu dyrektora i adnotacji o zapoznaniu się z przebiegiem dyżurów.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza w Winiarach posiada opracowany program przeciwdziałania agresji i przemocy w placówce, który w 2009 roku realizowany był zgodnie z planem. Z informacji opracowanej przez pedagoga zatrudnionego w placówce wynika, że w okresie od marca do grudnia 2009 r. prowadzone były zajęcia grupowe jak i indywidualne na temat agresji i przemocy. Zajęcia te miały na celu m.in.: rozpoznawanie przyczyn i konsekwencji zachowań agresywnych, nabywanie umiejętności opanowania złości i agresji. Wychowawcy i specjaliści wiele czasu poświęcali na rozwijanie u wychowanków prawidłowej komunikacji oraz sposobów redukcji napięć, uczyli tolerancji, asertywności, empatii, itp. Ze sprawozdania z realizacji programu wynika również, iż w placówce została uruchomiana „skrzynka zaufania”, do której dzieci mogły anonimowo wrzucać informacje o swoich problemach, które były na bieżąco rozwiązywane. W kwietniu został zorganizowany Dzień Przeciwdziałania Agresji i Przemocy w placówce w ramach którego odbyła się wycieczka plenerowa oraz ognisko integracyjne. Zajęcia w tym dniu skoncentrowane były na podnoszeniu u dzieci kultury osobistej, umiejętności respektowania norm i zasad, itp.

W grudniu, w ramach programu została przeprowadzona prelekcja przez funkcjonariuszy KPP w Busku Zdroju na temat przeciwdziałania agresji i przemocy wśród młodzieży. Na podstawie zebranych informacji dokonujących podsumowanie realizacji programu wypisano następujące osiągnięte efekty:

- „wzrosło poczucie bezpieczeństwa dzieci w placówce,
- czują się one w niej dobrze,

- kształtują się coraz większe relacje więzi pomiędzy podopiecznymi a wychowawcami we wspólnym działaniu na rzecz przeciwdziałania temu zjawisku, ponieważ coraz więcej dzieci zgłasza wychowawcom swoje problemy, szuka pomocy w ich rozwiązaniu,
- dzieci są bardziej świadome jakie są formy przemocy, jak można im zapobiec oraz do kogo można zwrócić się o pomoc”.

W podsumowaniu wyjaśniono, że problemu agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży w placówce nie udało się całkowicie wyeliminować jednak rzadziej zdarzają się sytuacje, w których dochodziłoby do bardziej drastycznych form przemocy. Ponadto usunięcie takich zachowań jest procesem długotrwałym i dlatego program będzie kontynuowany w 2010r. i w kolejnych latach.

Podczas kontroli dyrektor wyjaśniła, iż faktycznie na chwilę obecną nie występują drastyczne przypadki przemocy, bójki itp., zaznaczyła, że są problemy z używaniem przez wychowanków wulgaryzmów.

Jednocześnie dyrektor placówki podkreśliła bardzo dobrą współpracę z policją, do której o pomoc w razie konieczności zwracają się pracownicy placówki, (np.: ostatnio sprawa dotyczyła zakłócenia ciszy nocnej przez wychowanków, po interwencji policji wychowankowie uspokoili się). Po opisanym wydarzeniu zwołano również Zespół w składzie: dyrektor oraz wychowawcy, omówiono naganne zachowanie wychowanków i udzielono im kar w formie: upomnienia, nagana, rozmowa dyscyplinująca i potrącenie kieszonkowego po 2 zł celem rekompensaty za zniszczone przedmioty.

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe Grzegorza K., który wcześniej przebywał w rodzinie zastępczej u swojej babci, ale babcia zrzekła się tej funkcji i chłopiec został umieszczony w placówce. Grzegorz leczy się w poradni zdrowia psychicznego w Kielcach, ma orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania. W aktach wychowanka znajdowały się między innymi pisma świadczące o tym, iż chłopiec był urlopowany do domu rodzinnego bez zgody sądu. Dyrektor tłumaczyła, iż sąd, który powinien wydawać zgodę na urlopowanie przesyła wniosek rodziców do placówki i pozostawia tę kwestię do rozstrzygnięcia przez placówkę powołując się na art. 121 lub art. 112 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (w załączeniu pismo przewodnie Sądu Rejonowego w Sosnowcu oraz wniosek matki o urlopowanie chłopca - **załącznik nr 4**).

Dyrektor placówki przyznała, że przypadek urlopowania dziecka do domu rodzinnego bez zgody sądu dotyczył także np.: wychowanki Agnieszki S. (**załącznik nr 5**). W obu przypadkach sprawa dotyczy tego samego sądu tj. Sądu Rejonowego w Sosnowcu.

W czasie ferii zimowych część dzieci była urlopowana do domów rodzinnych, pozostali chodzili na basen, do kina, 8 dzieci w nagrodę pojechało do Krakowa do kina.

W trakcie kontroli wychowankowie nie zgłaszali żadnych uwag co do funkcjonowania placówki.

Wnioski i uwagi z przeprowadzonej kontroli:

- placówka boryka się z problemem ucieczek wychowanków z placówki, o czym świadczy liczna korespondencja placówki skierowana do PCPR w Busku Zdroju, policji, sądu,
- w placówce został zatrudniony psycholog, który wspomaga pracę specjalistów z wychowankami sprawiającymi kłopoty wychowawcze,
- występujące problemy wychowawcze w placówce, spowodowane są przede wszystkim obecnością wychowanków, którzy na co dzień przebywają poza placówką (tzn. w MOW, MOS, itp.),
- dzieci przebywające na co dzień w placówce funkcjonują w niej dobrze, podczas rozmów z osobami kontrolującymi nie zgłaszały żadnych zastrzeżeń,
- brak podpisu dyrektora i adnotacji o zapoznaniu się z przebiegiem dyżurów w książce dyżurów,
- zniszczone meble, brudne i dziurawe ściany w pokoju Grzegorza i rodzeństwa D.,
- brak zeszytu z protokołami z posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny dziecka,
- brak wpisów i modyfikacji w indywidualnym planie pracy z dzieckiem i rodziną

wychowanka Grzegorza K.,

- w placówce zdarza się urlopować dzieci do domów rodzinnych bez zgody sądu,

Ustaień dokonano w oparciu o:

1. Rozmowy z p. Ligią Płonką – dyrektorem Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Winiarach oraz z wychowankami.

2. Analizę dokumentacji:

- Regulaminu Organizacyjnego Placówki,

- Statutu Placówki,

- indywidualnego planu pracy z dzieckiem i rodziną wychowanka Grzegorza K.,

- książki raportów,

- oraz korespondencję i placówki z instytucjami (m.in.: z sądem, policją).

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Zgodnie z § 16, ust. 1-6 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz.543)

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

6. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Winiarach oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół sporządzono w dniu 19 marca 2010r.

Protokół przekazano w dniu 23 marca 2010r. P. Ligii Płonce – Dyrektorowi Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Winiarach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Małgorzata Bojar

2. Katarzyna Arendarska

Ze strony jednostki kontrolowanej:

Ligia Płonka

Dyrektor

Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej

w Winiarach

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

1. Załącznik nr 1 – informacja dot. wychowanki Julity M.
2. Załącznik nr 2 - korespondencja placówki opiekuńczo – wychowawczej w Winiarach z instytucjami (sąd, starostwo powiatowe, itp.) dot. wychowanka Piotra B.
3. Załącznik nr 3 - korespondencja z sądami dot. wychowankami Cezarego K., Sylwestra K. oraz Mireli S.
4. Załącznik nr 4 – pisma dot. urlopowania wychowanka Grzegorza K.
5. Załącznik nr 5 – korespondencja dot. urlopowania wychowanki Agnieszki S.